

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет
Факультет культури й виховання
Кафедра фізичної культури

**Матеріали Причорноморської науково - практичної
конференції
професорсько - викладацького складу
Миколаївського національного аграрного університету**

м. Миколаїв, 21 квітня 2022

МИКОЛІВ

2022

УДК 811

М-34

УДК 796

Редакційна колегія:

В.С. Шибанін – д-р.тех. наук, академік;

К. В. Тішечкіна – канд. філол. наук, доцент.

М-34 Матеріали Причорноморської науково - практичної конференції
професорсько - викладацького складу Миколаївського національного
аграрного університету, 21 квітня 2022 р., м. Миколаїв. – Миколаїв :
МНАУ, 2022. – с. 45

У матеріалах Причорноморської науково - практичної конференції професорсько - викладацького складу Миколаївського національного аграрного університету розглянуто різноманітні актуальні питання, пов'язані з професійною діяльністю працівників кафедри іноземних мов і кафедри фізичного виховання, проаналізовано досвід інших країн.

УДК 811

УДК 796

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2022

ЗМІСТ

<i>Шановна наукова спільното!</i>	5
<i>Бужикова Т. О., Бернацька Г. С.</i> Комунікація з клієнтом як складова професійної діяльності менеджера.....	7
<i>Ганніченко Т.А., Тішечкіна К.В.</i> Interdisciplinary Approach in Foreign Language Teaching.....	9
<i>Гладир О.Є.</i> Інструктаж з техніки безпеки як основа попередження травматизму на заняттях з фізичного виховання.....	11
<i>Глумакова О. І.</i> Використання відеофрагментів під час формування аудитивного вміння у здобувачів вищої освіти немовних спеціальностей....	14
<i>Ігнатенко Ж.В., Куцова Т.О.,</i> Features of the Coexistence of Cultures of the World.....	18
<i>Коржевський М.Ю.</i> Оздоровче фізичне тренування та шляхи підвищення його ефективності.....	21
<i>Матвєєва А.Л., Ракова А.Ю.</i> Peculiarities of Translation of Scientific and Technical Papers.....	23
<i>Медведєва Л.М.</i> Професійний спорт в освітньому та науковому просторі.....	25
<i>Мельник О.С.</i> «Три кити» здорового способу життя.....	28
<i>Мищик А.І.</i> Значення фізичних вправ в життєдіяльності організму здобувачів вищої освіти.....	31
<i>Орлова О.В.</i> Формування кроскультурної компетенції в процесі підготовки майбутнього фахівця-культуролога.....	34
<i>Петренко Н.Г.</i> Поняття «компетентність» і «компетенція»: загальне та відмінне.....	37
<i>Пономаренко Н. Г.</i> Ранжування вищих навчальних закладів як інструмент забезпечення якості вищої освіти.....	39
<i>Рябов Є.</i> Організація фізичного виховання у Технолого-економічному коледжі МНАУ.....	41
<i>Саламатіна О. О.</i> The Main Functions of the Press Interview Components	43

Шановна наукова спільното!

2004 року Миколаївському державному аграрному університеті було створено факультет культури й виховання як самостійний структурний підрозділ, оскільки особливу увагу у закладах вищої освіти необхідно приділяти розвитку талановитої молоді.

Упродовж 2004-2013 рр. посаду декана обіймали Ганна Коваль та Віктор Мозговий.

З 2013 р. до 2022 р. деканом було призначено кандидата філософських наук, доцента, Заслуженого працівника культури України, Михайла Димитрова, який був видатним фахівцем своєї справи і зразком самовідданого служіння культурі. Його внесок у виховання талановитої молоді є неоціненним. Михайло Димитров мав високий авторитет та повагу серед студентської молоді.

З 2022 р. в.о. декана на громадських засадах призначено доктора педагогічних наук, доцента Наталію Шарату. На факультеті сумлінно працюють: заступник декана факультету Аліна Борисова-Ярига; Катерина Тішечкіна, в. о. завідувача кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук, доцент; кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Тетяна Ганніченко; кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Антоніна Марковська; кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Ольга Саламатіна; викладач кафедри іноземних мов Жанна Ігнатенко; кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов Наталя Пономаренко; кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Катерина Матвєєва; викладач кафедри іноземних мов Оксана Глумакова; кандидат педагогічних наук, викладач Тетяна Кушова; старший лаборант кафедри іноземних мов Анна Ракова; завідувач кафедри фізичного виховання, кандидат педагогічних наук, доцент Наталя Петренко; старший викладач кафедри фізичного виховання Лариса Медведєва; старший викладач кафедри фізичного виховання Ольга Гладир; викладач кафедри фізичного виховання Анатолій Мицик.

Колективові факультету культури виховання вдалося за останні роки сформувати найкращі традиції у виховній роботі університету та позааудиторну роботи зі здобувачами вищої освіти.

Ідею естетичного виховання студентської молоді розвиває культурно-мистецький центр «Експромп», на базі якого функціонують гуртки художньої самодіяльності, з-поміж яких: народний студентський хоровий колектив «Калина»; народна студія естрадного вокалу; народний студентський театр «М.А.С.К.А.»; народний театр естради «Агранавти» (КВН); народна студія розмовного жанру; народний ансамбль танцю «Золотий колос»; студія гри на музичних інструментах; студія образотворчого мистецтва «Чарівна скринька»; студія «SMM-фахівець».

Важливим завданням роботи кафедри іноземних було і залишається удосконалення організації освітнього процесу. На високому організаційно-методичному рівні здійснюється мовленнєва підготовка здобувачів вищої освіти.

Доценти кафедри Катерина Тішечкіна, Тетяна Ганніченко, Ольга Саламатіна упродовж багатьох років відшліфовують методику роботи зі студентської молоддю, прагнучи інтенсифікувати освітній процес. Науково-педагогічні працівники вивчають надбання сучасної науки та практики в сфері методики викладання іноземних мов, постійно поповнюють і систематизують кафедральний банк даних з цієї тематики та активно впроваджують у викладацьку діяльність інноваційні техніки і прийоми, зокрема, рольові ігри та ситуації, усні презентації з обґрунтуванням власної позиції, тематичні дискусії, віртуальні проекти, відеофільми з завданнями до них.

Завдяки вмілому керівництву науково-педагогічних працівників кафедри фізичного виховання, здобувачі вищої освіти університету долають вершини спортивної слави здобуваючи перемогу на міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних змаганнях.

Дружний колектив факультету культури й виховання залучає студентську молодь університету до художньої самодіяльності, спортивно-масових заходів, участі у різноманітних Всеукраїнських, регіональних та університетських наукових конкурсах, виставках, змаганнях.

Щорічно науково-педагогічні працівники факультету культури й виховання публікують наукові статті з питань вивчення та викладання іноземних мов, фізичного виховання, беруть участь в наукових конференціях та науково-практичних семінарах.

Колектив факультету культури й виховання сповнений творчих сил та працюватиме задля Перемоги та розквіту нашої єдиної неподільної України.

*В.о. декана на громадських засадах
факультету культури й виховання
Миколаївського національного
аграрного університету*

Наталія Шарата

В той же час фізичні вправи, регулярні заняття фізкультурою і спортом здійснюють позитивний ефект, який проявляється, в перш за все, в екомінізації і стимуляції функцій організму.

Література:

1. Симаков А.Ф. Рецепти для здоров'я. М.: Фізкультура та здоров'я, 2014.- С. 5-9.
2. Пирогова Е.А., Іващенко Л.Я., Странко Н.М. Вплив вправ на працездатність та здоров'я студента. - К.: Здоров'я, 2015. - 152с.
3. Апанасенко Г.Л. Проблеми управління здоров'ям людини //Наука в анатомічному спорті. - 2016 - спец. випуск. - С. 56-60.
4. Бальсевич В.К., Запорожанов В.А. Фізична активність людини. -К.: Здоров'я, 2015. - 224с.

УДК 371.134:81'243:008

ФОРМУВАННЯ КРОСКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-КУЛЬТУРОЛОГА

Орлова О.В., старша викладачка кафедри іноземних мов МНАУ

Стаття присвячена проблемі формування кроскультурної компетенції майбутніх фахівців-культурологів в процесі навчання іноземній мові, що є основою глобального розуміння культури та сприяє ефективному міжкультурному діалогу та взаєморозумінню.

Ключові слова: *кроскультурна компетенція, майбутній фахівець-культуролог, міжкультурна комунікація, мовна підготовка, мовленнєві уміння і навички, полікультурне середовище.*

The article deals with the problems of cross-cultural competence formation of future culturologists in the process of foreign language learning that is the basis for global culture understanding and contributes intercultural dialogue and understanding.

Key words: *cross-cultural competence, future culturologist, intercultural communication, language education, language skills, polycultural environment.*

Навчання іноземних мов на сучасному етапі розглядається як створення умов для усвідомлення відмінностей у рідній та іншомовній культурі, виховання толерантного ставлення до представників інших народів, зниження рівня етноцентризму, формування кроскультурної грамотності й компетенції, навичок іншомовної міжкультурної комунікації.

Домінантою навчального предмета «Іноземна мова за професійним спрямуванням» повинно бути формуванняпізнавальної та комунікативної культури особистості. А отже, одним із пріоритетних завдань навчання

іноземних мов визнається формування у студентів кроскультурної компетенції, що передбачає наявність знань про національно-культурні особливості країни, мова якої вивчається, про норми мовленнєвої та немовленнєвої поведінки її носіїв, вміння будувати свою поведінку відповідно до цих особливостей і норм. Тим самим сучасна концепція мовної освіти робить важливий акцент на необхідності не обмежувати вивчення іноземної мови її вербальним кодом, а формувати у свідомості студента «картину світу», притаманну носієві цієї мови як представникові певної культури й певного соціуму. Для взаєморозуміння і ведення діалогу не достатньо однієї доброї волі, – необхідна кроскультурна грамотність (розуміння культур інших народів), що містить у собі «усвідомлення розходжень в ідеях, звичаях, культурних традиціях, властивих різним народам, здатність побачити спільне і відмінне між різноманітними культурами і подивитися на традиції власного суспільства очима інших народів» [4, 47].

Новому баченню реалізації принципу «вивчення мови і культури» сприяли, з одного боку, об'єктивні зміни у світі і, зокрема, зміни відносин нашої країни з іншими країнами – активізація «діалогу культур», більш глибоке розуміння полікультурності світу і цінності кожної етнокультури. З іншого боку, поява великої кількості кроскультурних досліджень, формування нових міждисциплінарних наукових напрямів, наприклад, таких, як лінгвістична

прагматика, міжкультурна комунікація, лінгвокультурологія. Саме тому питання формування не тільки комунікативної, але й міжкультурної компетенції в процесі навчання іноземної мови і культури стоять у центрі уваги вчених (Н.І. Алмазова, В.Г. Апальков, І.Л. Бім, О.Г., Поляков, В.В. Сафонова, В.П. Фурманова, М. Bennett, М. Byram та ін.).

Кроскультурна підготовка студентів здійснюється під час аудиторної роботи, а саме у процесі викладання курсів з іноземної мови, культурології, історії зарубіжної культури, дозвілля в зарубіжних країнах, так і під час позааудиторної роботи: студентські гуртки, клуби, факультативні заняття тощо.

Кінцевим результатом кроскультурної підготовки, на думку дослідників [1] є якісні зміни особистості, а саме - зміни у мисленні, зміни афективних реакцій та зміни у реальній поведінці, засновані на зіставленнях.

Так, у роботі із студентами можна використовувати «культурні сенсibilізатори» [2] - це навчальні матеріали, засновані на відборі релевантних зразків поведінки та різних їхніх інтерпретаціях. Студентам пропонується прочитати опис епізоду, головними героями якого є представники з різних культур, наприклад, опис ділових переговорів між німецьким бізнесменом та його японським партнером. Далі студентам пропонується обрати одну з декількох інтерпретацій цієї ситуації. Після цього студенти читають коментар експертів щодо кожної можливої інтерпретації.

Міжкультурні зіткнення продукують певні афективні реакції, пов'язані з почуттями, емоціями та відчуттями дезінтеграції, що полягає в основі «акulturативного стресу» або «культурного шоку» [3]. Люди, які тимчасово

опиняються в іншій культурі і стикаються з різними поглядами на такі загальнолюдські цінності як рівність, чесність, справедливість, можуть сформулювати негативні погляди на іншу культуру та її представників. Кроскультурна підготовка студентів спрямовується ще й на допомогу подолати афективні реакції.

Спеціально підібрані тренінги допомагають подолати негативні реакції, сформулювати терпимість до різних поглядів та навіть викликати задоволення від міжкультурної взаємодії. Студентам можна запропонувати рольові ігри, взаємний обмін почуттями, виконання практичних завдань. Цього аспекту кроскультурної підготовки потребують студенти, які збираються на короткострокове або довгострокове навчання за кордоном, подаються на міжнародні гранти або мають намір працювати після закінчення вищого навчального закладу у міжнародних компаніях з перспективою закордонних відряджень.

Під час кроскультурної підготовки використовуються засновані на загальних теоріях навчання тренувальні вправи, які спрямовані на розширення самосвідомості, надають можливості упровадити вміння у дії. Наприклад, основним принципом підготовки є дотримання наступного навчального циклу: 1) виконання завдання, 2) обговорення результатів виконаного завдання, 3) висновок, 4) застосування набутих вмінь у виконанні наступного завдання.

Перший етап навчального циклу важливий, оскільки кроскультурна підготовка заснована перш за все на знаннях. Тим не менше, вона передбачає рефлексію, перегляд власного способу мислення та поведінки. Ефективна кроскультурна підготовка передбачає не просто ознайомлення з певними патернами поведінки представників інших культур, а й перегляд власного способу мислення, порівняння його із способом мислення інших (або з уявленням про їхній спосіб мислення) і лише потім розуміння того як вчиняти з урахуванням вивченого.

На етапі обговорення результатів виконаного завдання студентам надається можливість обговорити свій досвід та враження з іншими у навчальній групі. Студенти в інтерактивній формі обмінюються думками про те, що вони робили, що вони вивчили і, головне, що вони при цьому відчували.

Наступний етап циклу є ще більш рефлексивним, коли студенти розмірковують над способами реалізації того, що вони досліджували, які зміни у міркуваннях можна передбачити, які зміни у поведінці можна очікувати. І, нарешті, навчання не має сенсу без застосування вивченого. Зробити це можна, запитавши студентів про те, як вони будуть використовувати отримані знання та вміння у своїй професійній діяльності або у повсякденному житті. Корисною вправою на цьому етапі, наприклад, може бути обговорення цілей та плану дій щодо їхнього досягнення.

Отже, мета кроскультурної підготовки полягає у формуванні у майбутніх фахівців-культурологів нової культурної свідомості – здатності в контактах з іншою культурою зрозуміти інший спосіб життя, інші цінності, інакше підійти до своїх цінностей і відмовитися від існуючих стереотипів і упереджень, тобто засвоїти «культурні стандарти» іншої культури, постійно переосмислюючи

свою культуру і поводячись з нею на свій розсуд, залежно від конкретної ситуації.

Література:

1. Black J., Mendenhall M. Cross-cultural training effectiveness: a review and a theoretical framework for future research / Academy of Management review # 15. – 1990. – P.113-136
2. Fiedler F., Mitchell T., Triandis H. The culture assimilator: an approach to cross-cultural training / Journal of Applied Psychology. – # 55. – 1971. – P.95-102.
3. Furnham A., Bochner S Culture shock: Psychological reactions to unfamiliar environments. – London: Methuen. – 1986.
4. Лапшин А.Г. Международное сотрудничество в области гуманитарного образования: перспектива кросскультурной грамотности // Кросскультурный диалог: компаративные исследования в педагогике и психологии. Сб. ст. – Владимир, 1999. – С. 45–50.

УДК 37.0:37.013(477)

ПОНЯТТЯ «КОМПЕТЕНТНІСТЬ» І «КОМПЕТЕНЦІЯ»: ЗАГАЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ

Петренко Н.Г., кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри фізичного виховання МНАУ

Ключовими поняттями нашого дослідження є поняття: «компетентність», «компетенція», «професійна компетентність», «педагогічна компетентність», «науково-педагогічний працівник фізичного виховання», «педагогічна компетентність науково-педагогічного працівника фізичного виховання», «методична робота». Одним із ключових понять дослідження є термін «педагогічна компетентність науково-педагогічного працівника фізичного виховання». Оскільки поняття «компетентність» визначається неоднозначно, вважаємо за доцільне розглянути його зміст та розкрити зв'язок з іншим близькоспорідненим поняттям – «компетенція». Поняття «компетентність» трактується як: властивість за значенням компетентний, тобто який [1: 560]: 1) має достатні знання в якій-небудь галузі; 2) з чим-небудь добре обізнаний; 3) ґрунтується на знанні; кваліфікований; 4) має певні повноваження; досвідченість суб'єкта у певній сфері [2: 27]; здатність успішно задовольняти індивідуальні й соціальні потреби, діяти й виконувати поставлені завдання [3: 60]; динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність; результат навчання на певному рівні вищої освіти.